REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nacht., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șese lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 263. | Brașov, Sâmbătă 27 Noemvrie (10 Decemvrie). | 1904.

Manifestație de „aprobare“.

Brașov, 9 Dec. n. c.

Astăḑĭ a întrat și comitatul Brașovului în rêndul acelor comitate, carĭ manifestéză și în posițiune în favorul guvernului Tisza. Adunarea estra-ordinară a representanței comitatense a primit cu mare majoritate propunerea advocatului Carol Adam, prin care se aprόbă procederea guvernului și se aderéză la acțiunea ministrului-președinte Tisza, ce are de scop schimbarea regulamentului camerei.

Se scie, că guvernul reclamă ast-fel de manifestărĭ de aprobare și de încredere pretutindenĭ, căcĭ prin aceste voiesce s'arate, că grosul poporațiunei țêrii consimte și merge cu el, ér nu cu opozițiunea. Are lipsă guvernul tot-odată de un absolutoriu pentru actul de forță comis la 18 Noemvrie a. c. în complicitate cu președintele camerei și cu majoritatea și crede a-l dobîndi pe calea acésta.

Comitatul nostru n'a putut fi cel din urmă, care sě sară în ajutorul contelui Tisza, mai ales că fișpanul actual din fruntea lui este unul din amicii mai apropiațĭ ai ministrului președinte. Póte că cu considerare la aceea, ca manifestația congregațiunei comitatense de aicĭ sě nu se facă prea întârḑiat, ea a fost conchemată pe ḑiua de aḑĭ 9 Decemvrie a. c., o ḑi de Vinerĭ, când nu se obicĭnuesce a se ținé adunărĭ. mai ales că după intențiunea primitivă a guvernului tot aḑĭ era sě se deschidă a patra sesiune a dietei.

Redeschiderea camerei însě fù amânată, tocmai ca sě se câștige timp pentru manifestările de încredere, ce s'au pus la cale în tóte comitatele.

Remarcabil este, că forma manifestației propusă în congregația din Brașov sě deosebesce prin aceea, că propunětorul n'a cerut a se vota încredere guvernului, ci numai a se aproba procederea lui. In fond tot una și aceea este, dér propunětorul în casul de față a aflat cu cale a accentua anume, că nu se procede întocmai după tipicul altor comitate și se încunjură de a se presenta manifestația ca vot de încredere.

Esplicarea ni-o dă împrejurarea, că majoritatea în congregația nóstră a forméză Sașii și aceștia, deși deputații lor aparțin partidului guvernamental, vor anume sě se facă distincțiune între o simplă aprobare și un vot de încredere.

Curiósă situațiune: a face parte dintr'un partid, a te supune conducerei lui și totușĭ a te ținé de tot reservat față cu aceste în ce privesce încrederea. Eĭ veḑĭ, încrederea e o plantă ce póte cresce și se póte desvolta numai în pămêntul și în aerul ce-i priesce, și nimenĭ nu va trage la îndoială, că aerul din clubul „Lloyd“ numai priincios nu póte fi Sașilor dedațĭ cu aerul de munte ardelenesc.

De n'ar fi pomenire cel puțin de proiectul lui Berzeviczy, tot ar mai merge și cu încrederea pe față în guvern, dér așa?...

Destul că majoritatea săséscă a congregației comitatului nostru a aprobat și subscris aḑĭ tot ce a făcut guvernul și mâne diminéță ḑiarele oficiόse din Budapesta, carĭ, când numai li-se dă ocasiune, agită ele mai întâiŭ în contra pretinselor uneltirĭ pangermane ale Sașiler ardelenĭ, vor anunța cu bucurie, că și comitatul Brașovului a întrat în hora ce va fi menită a se învêrti la viitórele alegeri dietale după cum va fluera Tisza.

Firesce că Românii n'au putut sě consimtă cu propunerea Sașilor și au combătut'o, făcênd contra-propunerea ce o publicăm mai jos. în care și-au espus punctul lor de vedere național, care se deosebesce ca cerul de pămênt de cel săsesc.

Maghiarii n'au făcut de astădată nicĭ o enunciațiune din partea clubului lor. S'au ferit chiar de a o face. Au vorbit numai preotul Moor și advocatul Zakarias în numele lor propriu. Cel dintâiŭ a argumentat, că chiemarea Maghiarilor din Brașov este de a sprijini guvernul ca sě fie sprijinițĭ de el, celălalt și-a espus părerea sa independentă, care-l face sě desaprobe procederea guvernului dela 18 Noemvrie a. c. și sě nu se alăture la propunerea prin care acésta se aprόbă.

La votare a învins propunerea majorităţiĭ săsescĭ și astfel a rěspuns și municipiul Brașov la apelul guvernului în favorul acestuia.

Congregația extraordinară a comitatului Brașov.

Brașov, 9 Decemvrie 1904.

Cel dintâiŭ obiect al desbaterii în congregația extraordinară de aḑĭ a fost propunerea d-lui advocat Carol *Adam*, din partea Sașilor, privitóre la cestiunea revisuirii regulamentului camerei ungare, pe care o lăsam sě urmeze aicĭ în traducere română.

Propunere.

Ilustrissime d-le fișpan!
Onorat comitet municipal!

Escelența Sa, d-l ministru-președinte contele Stefan Tisza încă la întrarea în funcțiunea sa a luat în program a restabili ordinea parlamentară prin revisuirea regulamentului camerei.

După numěróse încercărĭ pacĭnice neisbutite, au ajuns în sfîrșit la 18 Noemvrie lucrurile în parlament acolo, în cât majoritatea imposantă a deputaților liberalĭ a primit propunerea lui Daniel relativ la modificarea regulamentului.

Cum-că formalitățile au fost violate cu acéstă ocasiune, au recunoscut'o atât ministrul președinte însușĭ, cât și președintele camerei.

Noi am fi privit mai bucuros décă modificarea regulamentului ar fi fost posibilă fără violarea formalităților, trebue însě sě mărturisim, că nicĭ nouě nu ne-a fost și nu ne este cunoscut, nicĭ altora, un espedient mai bun.

Escelența Sa d-l ministru-președinte se afla într'o situație forțată:

Orĭ trebuia sě dea înděrět înaintea obstrucțiunei și prin acésta sě lase a cădé asupra patriei érășĭ o grea pacoste, eventual starea nenorocită a exlex-ului, orĭ — décă nu altmintrea, prin forță sě se facă stăpân pe obstrucțiune.

Noi trebue așa-dér sě aprobăm fapta Escelenței Sale și propunem:

Onoratul comitet municipal sě enunțe și din partea sa acéstă aprobare, mai departe resoluțiunea sě se aducă și la cunoscința Escelenței Sale d-lui ministru-președinte contele Ștefan Tisza, împreună cu dorința ca sě-i succédă sě stabiléscă în parlament un regulament definitiv, prin care obstrucțiunea paralisătóre și păgubitóre sě se facă imposibilă pentru viitor și astfel nu numai sě asigure constituțiunea nóstră, ci sě promoveze tot-odată și desvoltarea pacĭnică și sănětósă pe terenul economic și social.

Inmediat după acésta propunere a cerut cuvêntul d-l Dr. A. *Mureșianu* și a făcut din partea Românilor următórea

Contra-propunere.

Avênd în vedere, că cestiunea revisuirei regulamentului camerei ungare este o cestiune, ce cade în competența acestei camere însășĭ și nu póte fi resolvată de către corpul alegětorilor din țéră prin manifestațiunĭ pro séu contra revisuirei;

Avênd în vedere, că în deosebĭ Românii din acest stat, în urma sistemului asupritor, nu sunt representațĭ în camera ungară și decĭ nu li-se ofere nicĭ posibilitatea de a sprijini séu a nu sprijini acțiunea unor representanțĭ ai lor față cu conflictul iscat între guvern și oposiția maghiară;

Avênd în vedere, că guvernul actual mărturisesce însușĭ, că prin votarea de la 18 Noemvrie a. c. pusă la cale în cămeră cu delăturarea formelor de drept pentru a impune acestei camere un regulament provisoriu, a violat o stare de drept esistentă, care asigura în měsura cea mai estinsă libertatea cuvêntului în cameră;

Avênd în vedere, că acest guvern e tocmai acuma în ajun de a comite un act de forță și de călcare de constituție neasemĕnat mai mare, vrênd a rěsturna cu desěvêrșire basele legilor fundamentale de la 1868, singurele pe carĭ s'ar mai puté apropia întru câtva popórele ce constitue statul ungar;

Avênd în vedere, că la acest nou atentat în contra dreptului, a legilor și a constituției, pe care 'l pregătesce guvernul Tisza prin susținerea și forțarea proiectului de lege relativ la reforma școlară al lui Berzeviczy, a consimțit unanim și oposițiunea maghiară și că prin urmare, aprobând noi actul de violență cu care a debutat ministeriul Tisza luna trecută în parlament, nu numai că am aproba tóte călcările de lege și volniciile sěvîrșite contra naționalităților nemaghiare de către guvernele și partidele maghiare în comun de la 1868 încóce, ci le-am da și pentru viitor indemnitate pentru de a întrebuința forța și violența, orĭ de câte orĭ acésta li-s'ar păré că e reclamată de pretinsele interese ale „statului național maghiar“, utopie după care alérgă deopotrivă cu tótele;

Avênd în vedere, că chiar și actul de violență de la 18 Nov. a. c. fù motivat de ministrul-președinte Tisza și de presidentul camerei Perczel în ultima analisă cu provocare la presupusa dușmănie a naționalităților față cu statul și națiunea maghiară, bănuindu-le și însinuându-le că la cas că nu se va modifica vechiul regulament al camerei, cum vor dênșii, ele ar fi gata într'un moment dat de a abusa de el în așa mod, ca sě expună patria celor mai marĭ primejdii și stricăciunĭ;

Avênd în vedere, în fine, că propunerea d-lui Carol Adam, deși nu în mod apert, totușĭ implicit conține o manifestație de încredere față cu guvernul și cu ministrul președinte Tisza, la care noi Românii nu ne putem alătura, — facem următórea contra-propunere:

Onorata Congregație a comitatului Brașov, sě decidă:

Peste propunerea d-lui Carol Adam de a se aproba procederea guvernului în cestiunea revisuirii regulamentului Camerei și de a se adera la acțiunea ministrului-președinte Tisza, congregația trece la ordinea ḑilei.

Brașov, 26 Noemvrie.

Revisuirea regulamentului consiliului imperial austriac. — Prințul *Schonburg-Hartenstein*, membru în camera seniorilor austriacĭ, a presentat în ședința de alaltăerĭ o moțiune, care a produs mare sensație, fiind-că e vorba încă despre revisuirea regulamentului consiliului imperial. Moțiunea cere alegerea unei comisiunĭ de 15, care sě se ocupe de *revisuirea legei de la 11 Maiŭ 1873*, prin care se stabilesce regulamentul consiliului imperial.

Moțiunea se referă, decĭ, nu numai la camera seniorilor, ci și la camera deputaților și are de scop, în primul rînd, garantarea capabilității de lucrare a parlamentului. Noul regulament de cameră se va *octroia*.

In motivarea moțiunei prințul *Schonburg-Hartenstein* ḑice, că *obstrucțiunea* din „Reichsrath“ a împiedecat pănă acum votarea proiectelor de necesitate urgentă și „Reichsrath“-ul n'a putut lucra aprópe nimic. Trebue sě se afle decĭ o modalitate, prin care sě se garanteze votarea necesităților de stat în timp fix. (Tot asta o vré și Tisza — Culeg.) Nu se póte aștepta de la guvern, ca el sě ia inițiativa; guvernului nicĭ nu-i este permis a-se amesteca în afacerea acésta, ci parlamentul însușĭ trebue sě o facă acésta. Parlamentul — se ḑice mai departe în motivare — de 7 anĭ nu lucréză nimic din causa obstrucțiunei. Chiar și o mare parte din dietele provinciale stau sub zodia obstrucțiunei. Amintesce apoi problemele marĭ, ce-șĭ aștéptă deslegarea, ér causa relelor o află în *cestiunea naționalităților, a cărei resolvare nu va fi posibilă póte nicĭ-odată.*

Moțiunea a fost primită unanim și la finea ședinței s'a ales comisiunea de 15, care se va ocupa cu revisuirea regulamentului.

Un conflict între Austro-Ungaria și Turcia. Din *Viena* se anunță următórele: Conflictul care a isbucnit între Austro-Ungaria și Turcia din causa deschiderei unor colete postale austriace de către funcționarii turcescĭ, a luat o întorsătură neliniștitóre. Turcii desfăcuseră ḑilele trecute mai multe pachete postale sosite din Austro-Ungaria, cu scop de a

le supune la taxele introduse nu de mult de Sultan. Ivindu-se prin urmare acest incident și cerênd Austro-Ungaria de la Turcia satisfacțiune, Pórta a trăgănat acordarea satisfacțiunei cerute și n'a dat'o până acuma.

Ministrul de externe austriac s'a vědut deci nevoit, a adresa Porții *un ultimat.* Décă pórta nu va aplana imediat spre mulțumirea Austriei conflictul, Austria se va vedé nevoită, a pune la cale o *demonstrațiune navală. O escadră a primit deja în privința acésta ordin și stă gata de plecare.* Escadra acésta e compusă din următórele vase: „Habsburg", „Arpád", „Babenberg", crucișătorii „Aspern", „Szigetvár", „Zenta" și torpilorul „Satelit".

Din camera română. Proiectul de lege modificător al articolului 21 din legea băncilor populare, și în virtutea căruia se va veni în ajutorul țěrănimei cu *20,000.000 lei*, a fost votat în ședința de Miercurî a camerei cu unanimitate de 72 voturî.

—In una din ședințele viitóre ale camerei române ministrul Haret va presenta un proiect de lege cu privire la organisarea *învěțământului particular și al religiunii.* Acesta privesce numai disposițiunile, carî se refer la scólele secundare, deórece învěțămêntul primar e deja organisat.

In Austria situația parlamentară pare a se fi agravat în urma atitudinei Cehilor tineri, în numele cărora deputatul Dr. *Kramarz* a declarat în ședința de alaltăerî a comisiunei budgetare, că nu va vota refundarea celor 69 milióne propuse de guvern pentru ajutorarea celor amenințațî de fómete și va refusa „junctim"-ul între proiectul referitor la acéstă ajutorare și între provisoriul budgetar. Guvernul ține neclintit la refundarea întregei sume, ér partidele germane refusă Cehilor acordarea creditului de fómete fără provisoriul budgetar. Décă nu se va puté face un pact cu grupul *Pacak*, atuncî obstrucția Cehilor cu *Kramarz* în frunte va zădărnici ciclul sesiunei parlamentare, și „Reichsrath"-ul probabil se va proroga.

Intr'aceea socialdemocrații și jidovii convócă mereu adunărî de protestare împotriva *legii școlare* votate în dieta Austriei de jos, cerênd sě nu fie presentată spre sancționare. Socialcreștinii pe de altă parte convócă și ei adunărî, la carî se presentă cetățenii cu miile și reclamă sancționarea legii școlare. Socialiștii au provocat scandalurî și věrsărî de sânge în fața salelor Gschwandner, unde se adunaseră socialcreștinii în număr de 4000. Socialdemocrații voiau sě teroriseze pe adversarii lor și sě spargă adunarea, însě *n'au reușit.*

Deschiderea congresului american. Congresul american a fost deschis printr'un mesagiu al presidentului *Roosevelt.* Mesagiul presidențial relevă, că scopul politic al tuturor națiunilor, sunt sforțările de a face sě se apropie diua păcei universale. Totuși o desarmare este imposibilă, cât timp nu esistă un tribunal în fața căruia o națiune, care a ofensat pe alta, sě pótă fi trasă la rěspundere. Din acéstă causă Statele-Unite au trebuință de o marină puternică, a căreî forță trebue sě fie mărită necontenit. Totuși Statele-Unite vor face totul cu putință, pentru a trăi în raporturî amicale cu celelalte state. Tractatele de arbitragiu de încheiat, precum și invitațiunea, ce li-s'a făcut pentru a lua parte la o a dóua conferință de pace la Haga, sunt probe despre intențiunile pacínice ale Statelor-Unite.

Mesagiul reamintesce apoi sforțările făcute pentru a limita rěsboiul ruso-japones și pentru a asigura politica de pórtă deschisă în China, precum și demersurile în favórea Evreilor din Chișineu și a Armenilor.

Proiectul de rěspuns

al camerei române la mesagiul tronului.

Étă proiectul de rěspuns la mesagiŭ cetit în ședința de Miercurî a camerei de d-l raportor B. M. Missir:

Sire!

Pierderea durerósă a prea scumpului frate a Majestăței Vóstre, a fost pentru Majestatea Vóstră o adâncă mâhnire împărtășită de națiunea întrégă, ale căreî sentimente sunt nedespărțite de acelea ale regelui sěu iubit.

Adunarea deputaților luând o parte viuă la doliul Augustei Vóstre familiî, face urărî, ca Dumnedeu sě vě întăréscă în acéstă crudă încercare.

Sire!

Adunarea deputaților este adânc mișcată de cuvintele binevoitóre ce i-a adresat Majestatea Vóstră. Ea este într'adevěr hotărîtă a lucra, și în acéstă din urmă sesiune a legislaturei sale, cu acelașî sentiment al datoriei pentru binele obștesc și aceeașî credință nestrămutată, carî au insuflețit'o până acum.

Representanțî ai națiunei suntem fericițî a constata, că România urmăresce pe calea păcei, politica sa internațională. Acésta-i dă încrederea și prietenia tuturor și asigură liniștita desvoltare a regatului.

Aședarea sistemului nostru economic pe base nouě și solide. va sluji la regularea relațiunilor nóstre comerciale cu tóte statele și va da un nou avênt desvoltăreî nóstre economice.

Incheierea convențiunei comerciale cu imperiul german, supusă deliberărilor nóstre, va fi studiată și speciată cu tótă atențiuoea ce i-se cuvine.

Sire!

Seceta ne-a supus și anul acesta la o grea încercare. Nevoile însě apasă mai greu asupra populațiunei rurale. Pentru micșorarea lor, pe lângă měsurile luate de guvernul Majestății Vóstre, adunarea deputaților se va grăbi a da tot concursul sěu la orî-ce propunere de ajutorare.

Cu tótă crisa actuală și sacrificiile nouě, ce se impun țěrei, întocmirea budgetului și pe anul 1905—1906 se va face pe aceleașî base ca budgetele precedente votate de acéstă adunare, și suntem încredințațî că cu modul acesta vom păși peste tóte nevoile și creditul țěrei va rěmâne neatins.

Reforma legei vamale spre a se pune în acord cu progresele realisate în ramura financiară și în special cu cerințele noului tarif, va face obiectul în deosebi al deliberărilor Adunăreî deputaților. Un mare ajutor pentru desvoltarea comerciului va fi înființarea de intreposite în Bucurescî.

Industria petroleului ia din di în di o desvoltare întinsă. Cu cel mai viu interes vom lua în deliberare orî-ce měsură ni-se va propune, pentru a asigura rolul însemnat ce este menită acéstă industrie a juca în viéța nóstră economică.

Credem că direcțiunea practică dată instrucțiunei publice, este cea mai nimerită, căcî va puté forma generațiunî, carî prin inimă și muncă sě-șî asigure esistența, și vom stărui întrênsă pentru binele țěrii.

Adunarea deputaților a primit cu cea mai viuă mulțumire asigurarea, că armata va fi în curênd complect înzestrată cu armele cele mai perfecționate și că ea se întăresce neîncetat, așa că va fi pregătită orî când se va cere a-șî face datoria, de a fi apěrătorul țěrei.

Sire!

Nicî o ocasiune nu póte lipsi ca cetățenii din orî-ce colț al țěrei, sě nu se bucure de a-șî manifesta simțămintele de dragoste și de devotament pentru Majestatea Vóstră și pentru dinastie, precum le-au manifestat în cele două călětoriî în țéră, ce Majestatea Vóstră a făcut anul acesta. Aceste simțěminte vin din nestrămutata recunoscință pentru tot ce a făcut Majestatea Vóstră pentru mărirea și întărirea statului român, și din adânca credință, că viitorul patriei este pentru totdéuna asigurat.

Adunarea deputaților, interpretă credinciósă a simțămintelor națiunei, e fericită de a aduce din nou Majestăței Vóstre omagiul de devotament profund și de dragoste neschimbată.

Sě trăițî Sire!
Sě trăéscă M. Sa Regina!
Sě trăéscă dinastia.

Rěsboiul ruso-japones.

Pare a-se împlini proorocirea acelora, carî după cucerirea colinei de 203 metri (Port-Arthur) de către Japonesî diceau, că în urma acestui succes portul și vasele rusescî vor fi espuse focului teribil al asediatorilor.

După scirile mai nouě, venite firesce din *Tokio* prin Londra, teribila bombardare ce au deschis'o Japonesii de pe colina de 203 metri *a nimicit deja până acum trei vase de rěsboiŭ rusescî*: cuirasatul „*Poltava*" *a fost cufundat*, crucișătorul „*Bajan*" *inisipit* ér „*Retvizan*" a fost *grav avariat.* Bombele japonese au mai făcut mari stricăciunî și vasului de rěsboiŭ „*Pobjeda*" și cuirasatului „*Perezvjet*".

De la 2 Decemvrie, de când e bombardat cu vehemență portul și flota rusésca, nu mai puțin de 134 ghiulele au nimerit vasele rusescî, carî acum nu mai pot sě iasă din port în largul mării. Ele sunt silite sě rěmână în port, nimicite fiind încetul cu încetul și disparênd în valurile mării, îngropându-se cu ele speranțele ce le legase Rusia de flota sa din Port-Arthur.

Se mai anunță din *Tokio*, că Japonesii au cucerit încă o posițiune, colina *Akasaka*, situată între colina de 203 metri și fortul *Ițsan.* In aceeașî di ei au mai cucerit o colină lângă fortul Ițsan. S'a dat apoi un armistițiu de 5 óre pentru îngroparea morților.

Din tóte aceste resultă, că Rușii numai cu mari jertfe își pot apěra posițiunile. Se dice, că în timp de două septěmânî *Stössel* ar fi pierdut aprópe 6000 de ómenî.

Generalissimul *Kuropatkin* telegrafiéză cu data de 6 l. c., că în acea nópte detașamente japonese au atacat satele Linșipu și Vuciasin. Rușii însě li-au zădărnicit atacul.

„*Brsevija Vjedomosti*" primesce din Mukden scirea, că posițiunile înaintate decurge éréșî un violent foc de artilerie.

Kuropatkin — după o telegramă din Londra — primesce în continuu trupe de întărire și tunurî. Tóte tunurile marî din forturile de la Sebastopol au fost transportate în Extremul Orient, așa că la primăvară Kuropatkin va avé 1860 tunurî nouě mai mult, decât are mareșalul Oyama.

SCIRILE DILEI.

— 25 Noemvrie v.

Pentru masa studenților românî din Brașov. Stimata dómnă *Maria Horstmann věd. Iordan Muntean* din Brașov a donat la fundațiunea făcută de domnia-ei întru memoria neuitatului ei soț *Iordan Munteanu* din nou o sumă de *200 cor.* Priméscă piósa dómnă cele mai călduróse mulțumite pentru acest nou act de generositate. — *Direcțiunea școlelor medii gr. or. române.*

Societatea de lectură „Andreiŭ Șaguna" aranjéză Lunî, în 29 Noemvrie n. 1904 în memoria Marelui Archiereu Andreiŭ o ședință publică în sala cea mare a „Seminariului Andreian" cu următorul

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Curentul nou.

De N. *Iorga.*

Astădî sunt trei reviste tinere, carî înfățișază curentul cel nou în literatura și cugetarea românéscă. „*Făt Frumos*" din Bârlad stă la mijloc între „*Sămănătorul*" bucurescean și „*Luceafărul*" din Budapesta. Aprópe orî-ce se cuprinde într'una din aceste reviste ar puté sě-șî afle locul și în celelalte două.

Cele trei reviste stăpânesc fără îndoială cercul din ce în ce mai puțin restrêns, al cetitorilor românî. Dintre revistele mai vechî singura care a putut trăi și va merge și mai departe e „Convorbirile literare". Ele au întrupat odată și au dus la biruință un curent — curentul de limbă bună, de měsură și adevěr în observație și simțire; astădî ele s'au dovedit în stare a oglindi noul curent. Celelalte, rěmase în vechile făgașe, s'au stins séu vědesc tot mai mult isolarea, anacronismul lor. De câte orî s'a încercat a se scóte o altă revistă pentru a combate curentul nou, ea a perit: amintesc revistele d-lui Tocilescu și „Reînvierea" triadei literare ieșene: Xenopol—Riria—Vojen. Numai cei ce s'au putut coborî la cerșit, tîrăie de adî până mâne un traiŭ infam.

Dintre diare „Voința Națională" unde foiletonul e scris de Il. Chendi și unde Mihai Sadoveanu tipăresce frumósele saie nuvele a recunoscut noua îndreptare. Dér rolul diarelor față de literatură scade necontenit.

Ce însémnă curentul acesta?

Unii l'ar numi póte „naționalist". Cuvêntul nu sună bine; pare că-ți rěsar înaintea ochilor discursurî iredentiste în Atenee de provincie, versurî șchiópe căutând sě exprime o simțire falșă, întrunirî studențescî pentru liberarea Românilor din Ungaria prin cuvêntărî de copii ce-șî admiră limbuția și îndrăsnéla ieftină; într'un fond depărtat rěsar stégurile veștede ale *Tinerimei* de la 1871, care amintind pe Domnul Tudor, voia sě facă prin elocvența d-lui Tocilescu pe cutare coborîtor al lui Ștefan Petriceicu Domn al României în locul principelui strěin. Și apoi versurile pseudonimului Riria sunt naționaliste, precum naționaliste sunt conferențele d-lui Vojen în Ungaria și naționaliste articolele, menite sě înalțe gloria Rusiei, ale cutărui diar pan-ortodox. Nu, sě nu dicem naționalism: sě nu ridicăm vechea bandieră tîrîtă prin multe mocirle.

Curentul de care ne ținem trebue sě se numéscă mai simplu românesc. Românesc cu un singur r și fără nicî o trufie. Intre poporele lumii, Românii vor fi marî séu micî, însemnațî séu neînsemnațî: asta nu ne privesce. Noi scim atât că facem parte pin acel Românî, că fie-care dintre noi nu póte fi nimic decât prin și pentru acest neam. In mijlocul Românilor nu póte fi nicî o literatură sănětósă, care sě nu plece de la ei, de la viéța séu de la felul lor de a simți, pentru a se întórce la dênsele. Numai acéstă literatură póte fi bună în sine și folositóre; numai de dênsa se póte ține sémă în viéța culturală a poporelor. De la aceste axiome plecăm.

Și urmând mai departe, spunem, că în aceste condiții, suntem datorî noi toțî scriitorii a cunósce cât mai deplin acéstă viéță românéscă în tóte formele ce îmbracă: limbă, amintirî istorice, înfățișare de astădî. La aceste comorî săpăm și, décă avem aur, el nu vine de aiurea.

Aurul acesta nu-l amestecăm și nu-l falsificăm. Il dăm așa cum este, fără se avem interesele netrebnice ale personalităților exagerate, crescute în chip monstruos în dauna societății. Ne impunem cea mai desěvîrșită sinceritate, ne oprim hotărît de a spune altceva decât „cuvinte adevěrate".

Și nu ne trufim de ele. Scim, că nimenî n'a muncit pentru talentul sěu, pe când cei mai mulțî il risipesc ca o moștenire cădută de a gata din cer. Suntem încredințațî că talentul nu póte fi pentru omul cinstit decât putința de a face mai mult bine decât alții. Și ni-se pare că la o facere de bine recunoscința nu trebue sě vie numai de la cel care primesce. Suntem forte bucuroșî că putem scrie lucrurî plăcute și folositóre altora și — *li mulțumim pentru acésta.*

„In acest semn vom învinge."

(„Făt-Frumos".)

program: 1) Deschiderea ședinței prin președintele societății. 2) „Serenada mexicană“, de Otto Langey, esec. de orchestra societății. 3) „Cuvênt ocasional“, rostit de Zacharia Manu, cl. c. III-lea. 4) „Rondolet nr. 2“, de B. Fürstenau pentru 2 flauturi, esec. de Victor Mureșan, cl. c. III-lea și Grigoriu Căilean, cl. c. I. 5) „Momente istorice și actuale din viéța bisericei nóstre“, disertație de Trandafir Scorobeț, cl. c. III-lea. 6) „Veghea“, poesie de Radu D. Rosetti, declamată de Tit Morariu, cleric c. II-lea. 7) „Călugărul de la Pisa“, baladă cu acompaniare de pian de C. Loewe, cântată de Ionel Crișan, ped. a. III-lea. 8) „Curcanii“, poezie de Th. Speranță, declamată de Filon Flucuș, ped. a. III-lea. 9) „Cântecul strĕinătății“, melodie de ＊＊＊, aranj. și armon. de I. Vidu, cântat de corul societății. — Inceputul la órele 7 séra.

Prinț rus condamnat la închisóre. Principele Meșcerski, editorul diarului „Grajdanin“, a fost condamnat la închisóre pe două sĕptĕmânĭ pentrucă ar fi calomniat pe mareșalul nobleței din Orel pentru politica sa.

Sciri din România. D-l prof. N. *Iorga*, membru corespondent al „Academiei Române“ va face în ședința publică de adĭ a Academiei comunicațiunĭ asupra unor manuscripte și documente din țéră și strĕinătate, carĭ se referă la istoria Românilor.

— In urma deranjărilor liniilor telegrafice din întrégă România *comunicațiunea ca strĕinătatea* a fost Mercurĭ întreruptă.

— In pădurile comunelor Prisăcanĭ și Tomeștĭ (districtul Iași) s'a ivit o *mulțime de lupĭ*. Primăriile acestor comune au cerut telefonic aranjarea unei marĭ vênătóre, deóre-ce ómenii și vitele sunt espuse pericolului perdării. In comuna Osoiŭ au fost ucise de lupĭ 6 vite.

Societatea filarmonică din Brașov a aranjat Mercurĭ séra un frumos concert, care de astă-dată era compus esclusiv din piese de-ale marelui măestru german Wagner. S'au esecutat părțĭ însemnate din operele „Parcifal“, „Siegfried“, „Walküre“ și ouvertura din „Tannhäuser“. A fost o grea problemă musicală de resolvat, pe care și-au luat-o asupra lor membrii societății filarmonice, deóre-ce compozițiile lui Wagner pretind aprofundate studii și multe cunoscințe în urma greutății esecutării lor. Dirigentul societății filarmonice d-l Max *Krause*, care continuă cu succes munca regretatului sĕu antecesor, și membrii societății filarmonice: dame și domnĭ, tinerĭ și bĕtrânĭ de tóte categoriile, au sciut însĕ sĕ învingă tóte greutățile și au procurat numĕrosului auditor momente de o plăcere supremă musicală. Aplausele sgomotóse și aclamările publicului au fost cea mai viuă dovadă a recunoscinței și dragostei, cu care Brașovenii fără deosebire urmăresc prestațiunile și progresele frumóse ale societății filarmonice. *B.*

Condamnarea deputatului Balint Eötvös. Am adus scirea, că la tribunalul corecțional din Budapesta s'a pertractat procesul deputatului Dr. Balint Eötvös, acusat, că prin manipulațiunĭ fraudulóse a păgubit pe d-na Kacziany Karoly din Oradea cu suma de aprópe 100,000 cor. In ședința de alaltă-erĭ pertractarea s'a încheiat. Tribunalul a declarat vinovat pe Eötvös și l'a condamnat la *trei anĭ temniță* și la pierderea oficiului pe 10 anĭ, precum și la suspendarea drepturilor politice.

Exposiție de tablourĭ în Brașov spre scopurĭ de binefacere. Damele Dr. Iulius *Mihály* — fiica d-lui Hossu dir. substitut la finanțe în Sibiiu — și prof. Mariana *Pisztel* din Brașov, carĭ se ocupă cu pictura, au strîns un numĕr mare de tablourĭ și desemnurĭ, pe carĭ le-au espus în scop de binefacere în sala de desemn a școlei primare rom. cat. din strada Vămii Nr. 29. Scopul urmărit de ambele binefăcĕtóre este ajutorarea mesei gratuite, la care se hrănesc cei mai sĕrmanĭ elevĭ ai acestei școle, dintre carĭ 40—45 primesc în decursul iernii prând gratuit. Prețul de întrare este de 30 banĭ, pentru studențĭ 20 banĭ. Esposiția e dilnic deschisă de la órele 10—1 a. m. până în diua de 15 l. c. n. Se atrage atențiunea publicului brașovén asupra acestei esposiții, care are de scop alinarea miseriei copiilor sĕracĭ.

Duelul Déroulède — Jaurès a avut loc în comuna Hamiaye pe teritor francez. Guvernul spaniol declarase, că va expulsa pe Déroulède, decă va duela pe teritor spaniol. Jaurès i-a mijlocit atuncĭ *salvus conductus* de la guvernul frances. Secundanții lui Déroulède au fost Marcel *Habert* și *Guyot* de Villeneuve. Duelul a fost cu pistóle. Nicĭ unul n'a fost rănit. Adversarii s'au despărțit fără sĕ se fi reconciliat.

Locul de patinat al școlelor centrale române din Brașov, aflător în curtea de gimnastică, s'a deschis Duminecă. S'a înscris deja — precum aflăm — un numĕr mare de elevĭ și eleve din școlele primare și medii române, cât și elevĭ de la alte institute. Taxa pentru elevii din școlele primare e de 60 banĭ, pentru elevii din școlele medii și comerciale 1 cor., ér pentru strĕinĭ 2 cor. în decursul sesonului. Un bilet pentru patinat costă 20 b., ér privitorii plătesc 10 banĭ.

45 dile între morțĭ. Diarele din Petersburg înregistréză următórea scenă sguduitóre de pe câmpul de rĕsboiŭ: In nóptea spre 29 Noemvrie n. o patrulă ruséscă a dat de soldații Istșenko și Kharzamatow aparținĕtorĭ regimentului rusesc Velikolntsk, carĭ au fost rănițĭ în atacurile nocturne din luptele de la 16 Octomvrie și au rĕmas nebăgațĭ în sémă în retranșamentele fortificațiunilor rusescĭ. Soldatul Kharzamatow, mai ușor rănit, povestesce, că pentru a se susținea pe sine și pe soțul sĕu grav rănit în viéță s'au hrănit timp de 45 dile cu hrana aflătóre la cei morțĭ din jurul lor. Când îi se făcu mai bine și lui Istșenko, au părăsit ambii cu chiu cu vai retrașamentele și s'au tîrît până în apropierea posițiunilor rusescĭ, unde au fost găsițĭ de patrula rusécă.

Concertul d-șórei Elvira Revere, care va avé loc Duminecă în 11 l. c. n. în sala „Redutei“ conține următórele puncte: 1) Mendelssohn: Două cântece fără text esecut. de prof. Grosz; 2) Donizetti: cavatină din opera Lucia de Lammermor esec. de d-șóra Revere; 3) Chopin fantasia „F-moll“ prof. Grosz; 4) Romanza „Le roi l'a dit“ și Taubert: „Paserea în pădure“ cântate de d-șóra Revere; 5) Bellini: a) cavatină, b) Finale din opera „Somnambula“ de d-șóra Revere; 6) a) Reinhold: „Amintire“, b) Raff: „Rigaudon“, prof. Grosz; 7) Rossini: Cavatină din opera „Barbierul de Sevilla“ d-șóra Revere. Inceputul la órele 8 séra. Prețurile cele din trecut. Bilete se pot căpĕta în librăria Hiemesch.

Generalul Oku bolnav? „Birjevia Wiedomosti“ este informată din Tsianciatun, cu data de 4 Decemvrie, că nisce Chinesĭ au adus vestea, că generalul Oku a cădut de-odată serios bolnav, ba chiar și vestea morței sale, care însĕ nu este confirmată. Situațiunea bolnavului ar fi gravă.

Tată și fiu — pro și contra Tisza.

Un lucru interesant și din multe puncte de vedere caracteristic s'a petrecut în congregația comitatului Sătmar ținută la 6 Dec. în Careii-marĭ.

La ordinea dilei era moțiunea comitetului permanent comitatens de *a i-se vota încredere guvernului.*

Bĕtrânul conte Ștefan *Karolyi*, s'a ridicat sĕ vorbéscă contra moțiunei și în ton mișcător a declarat, că bolnav fiind s'a sculat din pat mort de jumĕtate, ca sĕ vină la ședință și sĕ spună, că nu vré sĕ voteze încredere unui guvern, care calcă constituția. Cu grĕță își întórce fața de la vederea unei crime, ce s'a sĕvêrșit. Nu vré sĕ păteze numele curat al părinților și moșilor sĕi, carĭ și-au jertfit viéța pentru patria maghiară. Cu pericolul vieții înaintașiĭ sĕi familiarĭ au apărat constituția. Cum s'ar puté decĭ, ca el, în ale cărui vine curge sângele strĕmoșilor sĕi, sĕ se facă părtaș la glorificarea unui violator de constituție? Nu, domnilor! De așa ceva eu nu sunt capabil. N'a crescut încă un astfel de vlăstar al familiei Karolyi-escilor care sĕ cuteze măcar a-se atinge de constituția patriei, și sper, că nicĭ nu va fi.

Oposiția din congregație a aplaudat furtunos pe bĕtrânul Karolyi.

Se ridică însĕ — drept ironie a sorții — fiul bĕtrânului conte, George *Karolyi* și începe sĕ apere și sĕ apoteoseze actul din 18 Nov. Atuncĭ oposiția în frunte cu bĕtrânul conte Karolyi a părăsit sala.

Tînĕrul conte *George* Karolyi a dis între altele, că nu reflectéză nicĭ c'un cuvênt la ceea ce a dis tatăl sĕu. Crede însĕ de datoria sa a spune, că în interesul salvăriĭ patriei a trebuit de astădată, ca sĕ se trécă peste forme Dă decĭ vot de încredere guvernului.

Étă cum politica a desbinat atât de cumplit pe tată și fiu, și cum unul se îngrozesce, ér altul se încântă de politica tiszaistă.

Escursiune scientifică.

După conferința din Bătania, învĕțătorii tractului Arad, însoțițĭ și de unii dintre óspețĭ, au făcut o escursiune la Mezőhegyes, spre a cerceta stabilimentele economiei model de acolo. La ordinul ministrului de agricultură *Béla Tallián*, escursioniștii au fost primițĭ la gara din Mezőhegyes de căpitanul comandant al hergheliei și de inspectorul al domeniului și transportațĭ cu două-spre-dece trăsurĭ de gală, trase de cai frumoșĭ și sprintenĭ ca și nisce smei. La dorință, învĕțătorii au fost condușĭ mai întâiŭ la domeniu, unde președintele Iosif Moldovan, a presentat directorului d-lui Balint Iuhász pe învĕțătorii escursioniștĭ.

De aicĭ escursioniștii au plecat sub conducerea d-lui inspector al domeniului Riszdorfer László, la fabrica de cânepă, unde lucrătorii, partea cea mai mare femei, melițau și peptenau cânepa frumósă ca lâna, o aședau în téscurĭ preșuite, gata de a o espeda, partea cea mai mare, pe la fabricele de țesătorie din America, unde cânepa țĕrii nóstre este considerată de o calitate alésă și se bucură de-o deosebită atențiune. Am vĕdut lăptăria din care se espedéză dilnic sute de litri de lapte în orașele din apropiere, cu deosebire în Arad. Diferitele soiurĭ de vacĭ aședate după soiŭ și etate în grajdurĭ separate, câte 100—150 la un loc, dintre carĭ escelau vacile de kuhland-simmenthal, cu taurii lor de 11—12 măjĭ metrice și cu vacile ce dau câte 2500 litri lapte la an. După colorĭ vacile încă erau separate. Colórea dominantă a fost colórea galbină, deși după esplicările d-lui inspector, colórea roșie închisă, în timpul mai nou, este mai căutată, și va da în curênd în dĕrĕt pe cea galbină. Soiul maghiar, de colóre albă cu córne marĭ, se ține numai pentru prăsîla de boi de jug, fiind mai perseverențĭ la muncă. Vacile din acest soiŭ sunt mai micĭ și mai neproducĕtóre, taurii însĕ sunt esemplare de admirat.

După prând, am cercetat herghelia cea frumósă, unde ni-s'au arătat și esplicat cele mai frumóse și prețióse soiurĭ de cai, dintre carĭ escelau: Nonius, Gidran și Furioso.

Interesantă a fost și grădina de pomĭ a domeniului ce se estinde pe 29 jugĕre de pământ. Grădina este împărțită în 12 table marĭ, în carĭ se nobilitéză nenumĕrată mulțime de merĭ, perĭ, prunĭ, cireșĭ, vișinĭ, caisinĭ, persecĭ și nucĭ de cele mai alese soiurĭ. Nobilitarea se face esclusiv prin altoire. Pomii nobilĭ în vîrstă de 4—5 anĭ se distribue în fie-care an, parte gratuit, parte cu preț redus, celor ce se adreséză în acéstă privință secțiunei de pomologie de la ministerul agriculturei. Din acéstă pomologie se împart anual circa 10.000 pomĭ nobilĭ și 1,000,000 pădurețĭ.

A urmat apoi cercetarea fabricei de zahar. Arangiamentul acestei fabricĭ este de nedescris. Timpul scurt ce l'am petrecut aicĭ, nu ni-a fost de-ajuns, spre a puté face o descriere mai amĕnunțită. Am început însĕ întuirea nóstră de la magazinele de sfecle și treptat am ajuns până la locul unde se pachetéză și espedéză zaharul alb ca zăpada. In acest stabiliment lucréză mai multe sute lucrătorĭ, bărbațĭ femei și copii. Fabrica lucréză anual 1,100.000 măjĭ metrice de sfecle, din carĭ aprópe jumĕtate le produce domeniul.

Literatură.

Luceafărul nr. 22—23 apărut dilele acestea are următorul sumar: 1) Kimon Loghi de I. *Scurtu*, 2) Departe (poesie) de Oct. *Goga*, 3) Stefan-Vodă (poesie) de St. O. *Iosif*, 4) Două firi (novelă) de M. *Sadoveanu*, 5) Exposiția „Kimon Loghi“ de V. *Cioflec*, 9) Schimb de veștĭ (poesie) de D. *Anghel*, 7) Premiul „Luceafărului“ IV. Nenea ＊＊＊ 8) Din popor de I. *Popovicĭ*, 9) Pribeag (poesie) de Nic. *Otavă*, 10) Tristia (poesie) de Z. *Bârsan*, 11) Premiul „Luceafărului“: V. Focul de ＊＊＊ 12) Duiósele tale cuvinte (poesie) de Al. A. *Naum*, 13) Despărțire (poesii) de A. O. *Maior*, 14) Premiul „Luceafărului“: VI. Frații de ＊＊＊. Numĕrul acesta mai conține 22 ilustrațiunĭ de distinsul artist român (macedonean) Kimon Loghi. Execuția artistică a ilustrațiunilor nu lasă nimic de dorit.

Ne reservăm a reveni asupra „Luceafărului“ într'un articol deosebit. In numĕrul de astădĭ reproducem aprecierile de sigur competente ale d-lui N. *Iorga*, asupra celor 3 reviste carĭ represintă „Curentul nou“, adăogând că „Luceafărul“ în ce privesce haina externă este superior celor doi frațĭ de peste Carpațĭ, carĭ nu publică ilustrații și în privința tiparului și hârtiei nu pot concura cu „Luceafărul“ nostru.

Redacția și administrația *Budapesta IV. str. Zoldța 7.*

Abonamentul 12 cor. pe an, 6 cor. pe $^1/_2$ an.

— **„Făt-Frumos“**, revistă literară apare de 2 orĭ pe lună. Sumarul nr. 15 de la 15 Noemvrie: 1) N. Iorga: Curentul nou, 2) D. Nanu: Vis (poesie), 3) I. Ciocârlan: De sĕrbătorĭ (schiță), 4) G. Vâlsan: Viteazul (poesie), 5) A. Mândru: Plăeșul (poesie), 6) Emilgar: Cronică. 7) Eugen Ciuchi: Stau clipele, 8) Gr. V. Prut: Dorule dor (poesie), 9) Econ. I. Antonovicĭ: Documente. — Abonamentul 4 lei pe an. Redacția și administrația Tipografia George Cațafany. Bêrlad.

— In editura librăriei C. *Sfetea*, Bucurescĭ, au apărut următórele cărțĭ din biblioteca copiilor:

„Corbul cu pene de aur“, (cu ilustrațiunĭ de Smara, prețul 2 lei 50 banĭ.. **„Pentru toțĭ copiiĭ“**, (cu cincĭ ilustrațiunĭ) de Th. D. Speranță, prețul 2 lei 50 banĭ. — Apoi **„Din lumea copiilor“** cu ilustrațiunĭ în colorĭ fórte drăguțe și cu text. Prețul 1 leu 50 banĭ și **„Bună diminéța la Moș ajun“** cu ilustrațiunĭ și text, prețul 1 leu 50 banĭ. Publicațiunile aceste sunt anume făcute pentru copii, nu lasă nimic de dorit atât ca conținut, cât și ca ilustrație și sunt din cele mai potrivite ca darurĭ de Crăciun pentru copii. Se pot procura de la Editură librăriei C. Sfetea, Bucurescĭ strada Lipscanĭ 96.

ULTIME SCIRI.

Tokio, 8 Decemvrie. Din cartierul general de la Port-Arthur se anunță, că trei trupe alese puse sub comanda generalului *Nakamura*, au încercat sĕ cucerécă fortul Sinting de la frontul rĕsăritén. După enorme pierderĭ, ce le-au avut, aceste trupe au pĕtruns ce e drept până la șanțurile esterne, dér au fost respinse. Colonelul japones *Fukusi* a cădut lovit de o granată. In lupta piept la piept, ce urmà a cădut și generalul *Raito*. Japonesiĭ asediéză forturile Erlungșau și Sungșușan.

Petersburg, 8 Decemvrie. Ministeriul de rĕsboiŭ a ordonat mobilisarea regimentului 2 de Volga și cazacilor din Terek.

Viena, 8 Decemvrie. Din Pola se telegrafiéză, că flota de rĕsboiŭ austriacă, ce era gata sĕ plece la Fasana, a primit ordin din Viena sĕ nu mai plece. De aicĭ se conchide, că Turcia a împlinit condițiunile puse de Goluchowski.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

»Romana«

-ste titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și esplicarea dansului nostru de salon

„Romana" dans de colónă în 5 figurĭ *Descrisă și esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o întroducere („în loc de prefață".) de *Tunarul din Dumbrău*, Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumĕtate de secol, de când, în epoca redeșteptării nóstre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana", unicul dans de colónă român. In iarna anului 1901, cu ocasiunea jubileului de 50 de anĭ al fondarea Reuniunei femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocasiunea acésta și jubileul de 50 de anĭ al „Romanei". La acest jubileu vre-o 20 de părechĭ, damele purtând costum național, au jucat „Romana" jubilară, adecă au esecutat acest dans în tocmai după regulele și prescrierile originale, cum s'a esecutat înainte cu 50 de anĭ la primul bal al „Reuniunei".

Autorul broșurei esplică „Romana" în strînsă legătură cu musica ei după aceste regulĭ și prescrierĭ originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furișat în acest dans. (Esplicarea figurilor o face alăturĭ și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulele originale ale „Romanei", ca orĭ și unde în ținuturile și țĕrile locuite de Românĭ acest dans de colónă român sĕ pótă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De acea a adaus la finea broșurei și textul frumósei și atrăgĕtórei musice a „Romanei", esplicând printre note tóte mișcările dansului după tactele musicei. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana" pretutindenĭ între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorințeĭ generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei cóle de note (musica „Romanei" cu esplicărĭ) și costă numai 2 cor. 50 banĭ (plus 5 banĭ porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana" se póte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 9 Decemvrie 1904.

Mĕsura sĕu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	16	70
„	Grâu mijlociu . . .	16	50
„	Grâu mai slab . . .	16	—
„	Grâu amestecat . .	12	30
„	Secară frumósă. . .	10	70
„	Secară mijlociă. . .	10	40
„	Orz frumos	8	80
„	Orz mijlociu. . . .	8	60
„	Ovĕs frumos. . . .	6	60
„	Ovĕs mijlociu . . .	6	—
„	Cucuruz	12	—
„	Mălaiu (meiŭ) . . .	10	—
„	Mazăre.	15	—
„	Linte	26	—
„	Fasole	19	60
„	Sĕmênță de in . . .	21	60
„	Sĕmênță de cânepă .	9	—
„	Cartofĭ.	1	60
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	96
„	Carne de porc . . .	1	20
„	Carne de berbece. .	—	72
100 kil.	Sĕu de vită próspĕt .	40	—
„	Sĕu de vită topit . .	62	—

Têrgul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 5 Dec. n. de 30.940 capete, la 6 Decemv. au întrat 836 capete și au eșit 574 capete rĕmânênd la 7 Decemvrie n. un numĕr de 34,294 capete.

Se notéză marfa unguréscă: tînĕră grea dela 110—171 fil., de mijloc dela 110—111 fil. ușóră dela 109—110 fil. — Sêrbéscă: grea 108—109 fil., de mijloc 107—108 fil., ușóră 105—106 fil. kilogramul

Dela „Tipografia A. Mureșianu" din Brașov, se pot procura următórele cărțĭ:

(La cărțile aicĭ înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandație.)

Cărțĭ de rugăciunĭ și predicĭ.

Cuvêntărĭ bisericescĭ scrise de Ioan Papiu Tom. III Prețul 3 cor., plus 20 b porto.

Cuvêntărĭ bisericescĭ de *Ioan Papiu*: tomul III cuprinde cuvêntărĭ bisericescĭ acomodate pentru orĭ-ce timp; si pentru tóte sĕrbătorile de peste an. Pe lângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sĕrbătorĭ. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto).

Predicĭ pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe*. Conține predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii pănă la Dumineca Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvêntărĭ bisericesci pre serbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

„Cartea Durerii" de Emil Bougaud, tradusă din originalul francês de Iacob *Nicolescu*, editura lui Dr. E. *Dăianu*. Timișóra 1895. O cărticică de mângăere sufletéscă, care costă legată 3 cor. (plus 10 b. porto).

„Cuvêntărĭ bisericescĭ de Massillon" traduse din originalul frances de *Ioan Genț* protopop gr.-cat. romăn al diecerei de Oradea-mare. — Deja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predicĭ de ale vestitului orator eclesiastic frances. Predicile sunt împărțite de traducĕtor după *anul bisericesc rĕsăritén*, și fie-care este pusă la acea Duminecă sĕu sĕrbătóre, cu a cărei evanghelie se potrivesce predica. Un volum elegant de preste 400 paginĭ în 8° cu portretul lui Massilon. — Traducerea se distinge prin-tr'un limbagiŭ ales. — *Prețul 5 coróne* (6 Lei 50) plus 30 banĭ porto.

Cuvêntărĭ funebralĭ și iertăciunĭ din autorĭ renumițĭ, prelucrate de *Titu Budu*. Tom. II. preț. 2 cor. (plus 20 b. porto.)

Scrierĭ istorice.

Memorii din 1848—49 de *Vas. Moldovan*, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viața și operile lui Andreiŭ Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blasiŭ, Prețul 2 cor.. plus porto 10 banĭ. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blasiŭ.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa", interesanta și eminenta conferență, ce a ținut'o d-nul colonel c. și r. *Francisc Rieger* în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormêntului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pentru memoria lui Avram Iancu", apelul dat către ministerul de interne D. Perczel prin d-l Dr. Amos *Frâncu* în causa fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 coronă. In România 2 lei plus 5 banĭ porto.

„Pintea Vitézul", tradițiunĭ, legende și schițe istorice, de *Ioan Pop-Reteganul*. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind fórte interesante tradițiunĭ și istorisirĭ din tóte părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 banĭ. plus 6 banĭ porto.

„Românul în sat și la óste". Acesta este titlul unei nouĕ cărticele, ce d-l *Ioan Pop Reteganul*, cunoscutul și meritosul nostru scriitor poporal, a dat literaturei române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto).

„Țĕranul român și ungur din Ardeal", studiu psihologic poporal de I. *Paul*. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

„David Almășianu", schițe biografice de *Ioan Popea*. Broșura acésta presentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

A apărut la Bucuresci:

Sistema ortografică a limbei române de *Nic. Densușianu*, o broșură de 73 pagine și se află de vêndare la libraria Leon Alcalay din Bucuresci cu prețul de 1 leu, trimisă cu posta 1 leu 15 banĭ sĕu 1 cor. 10 fil.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Decemvrie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	119.05
Renta de coróne ung. 4% . . .	98 20
Impr. căil. fer. ung. în aur $3^1/_2$% .	88.95
Impr. căil. fer. ung. în argint 4% .	97.95
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	98.50
Impr. ung. cu premii	207.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin .	161.65
Renta de hârtie austr.	100.05
Renta de argint austr.	100.—
Renta de aur austr.	119.85
Renta de coróne austr. 4% . . .	100.25
Bonurĭ rurale ungare $3^1/_2$ % . . .	91.35
Losurĭ din 1860.	156.50
Acțiĭ de-ale Băncei austro-ungare .	16.34
Acțiĭ de-ale Băncei ung. de credit .	807.52
Acțiĭ de-ale Băncei austr. de credit	678.50
Napoleondorĭ	19.06
Mărcĭ imperiale germane. . . .	117.55
London vista	$239.47^1/_2$
Paris vista.	95.20
Note italiene	95.25

Cursul pieței Brașov.

Din 7 Decemvrie n. 1904.

	Cump.		Vênd.
Bancnote rom.	18.60		18 68
Argint român.	„ 18.40	„	18.80
Napoleond'orĭ.	„ 19.04	„	19.10
Galbenĭ	„ 11.20	„	11.30
Ruble Rusescĭ	„ 2.53	„	2.54
Mărcĭ germane	„ 117.20	„	117.40
Lire turcescĭ	„ 21.50	„	21.60
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	„	102 —

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei"

se pot face orĭ și când pe timp mai indelungat sĕu lunare.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1904.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·32 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 8·7 min. séra.
IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10·26 m. séra.

Dela Brașov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Tren accel. la órele 4·59 m. dim.*)
*) (Nu mai până în 15 Novembre).
III. Trenul mixt la órele 11·35 m. a. m.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
V. Tren mixt la órele 6·50 séra.* (care circulă numai la Predeal).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

I. Trenul de pers. la óra 5.25 min. dim.*
II. Trenul mixt la óra 8·45 min. a. m.* (* au legătură până la Ciuc-Gyimes).
III. Trenul de per. la óra 2·50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
IV. Tren de pers. la órele 6.34 m. séra.*

Dela Brașov la Zĕrnescĭ (gara Bartolomeiu)

I. Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

I. Tren acc. p. Arad la órele 4·52 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 7·50 dim.
III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 9·27 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Brașov:

I. Tren. de pers. la óra 7·28 min. dim.
II. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiiu și Cluj).
III. Trenul pers., la óra 4·55 m. p. m.
IV. Trenul mixt. la óra 9·18 min. séra.
V. Tr. accel. la órele 10·14 m. séra. (Numai până în 15 Novembre).

Dela Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brasov

I. Trenul de persóne la órele 8 25 m. dim.. (are legătură cu Ciuc-Sereda).
II. Trenul de pers. la óra 1·59 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Gyimes).
III. Trenul mixt, la óra 6·10 m. séra.*)
IV. Tren mixt, la órele 10·1 m. séra.

Dela Zĕrnescĭ la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·02 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.